Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
T. ĆAPETA
14 päivänä maaliskuuta 2024[1]

Asia C-535/22 P

Aeris Invest Sàrl
vastaan
Euroopan komissio ja

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB)

Muutoksenhaku – Talous- ja rahapolitiikka – Pankkiunioni – Yhteinen kriisinratkaisumekanismi (SRM) – Asetus (EU) N:o 806/2014 – 18 artikla – Kriisinratkaisun edellytykset – 15 artikla – Kriisinratkaisutavoitteet – 22 artikla – Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet – SEUT 296 artikla – Perusteluvelvollisuus – Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla – Kumoamiskanne ja vahingonkorvauskanne – Banco Popularin kriisinratkaisu

I Johdanto

1. Yhteinen kriisinratkaisumekanismi (Single Resolution Mechanism, SRM) perustettiin vuonna 2014.[2] Sitä käytettiin ensimmäisen kerran 6.6.2017, ja kyseessä oli Banco Popular Español S.A. (jäljempänä Banco Popular).

2. Valittaja Aeris Invest Sàrl (jäljempänä Aeris Invest) on Luxemburgin oikeuden mukaan perustettu oikeushenkilö, ja se oli Banco Popularin osakkeenomistaja ennen pankin kriisinratkaisumääräyksen[3] hyväksymistä. Luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka omistivat osakepääomaa Banco Popularissa ennen sen 7.6.2017 toteutettua kriisinratkaisua, ovat nostaneet unionin yleisessä tuomioistuimessa yli sata suoraa kannetta.

[1] Alkuperäinen kieli: englanti.

[2] Yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta 15.7.2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 806/2014 (EUVL 2014, L 225, s. 1) (jäljempänä yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskeva asetus).

[3] Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston johdon istunnossa 7.6.2017 tehty päätös SRB/EES/2017/08 Banco Popular Español S.A:ta koskevan kriisinratkaisumääräyksen antamisesta (jäljempänä kriisinratkaisumääräys). Kriisinratkaisumääräys hyväksyttiin Banco Popular Español SA:ta koskevan kriisinratkaisumääräyksen hyväksymisestä 7.6.2017 annetulla komission päätöksellä (EU) 2017/1246 (EUVL 2017, L 178, s. 15; jäljempänä komission hyväksyntä).

3. Unionin yleisessä tuomioistuimessa nostamassaan kanteessa Aeris Invest riitautti kriisinratkaisumääräyksen ja Euroopan komission sille antaman hyväksynnän useiden väitettyjen virheiden vuoksi sekä riitautti tiettyjen yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen säännösten pätevyyden. Kanne hylättiin asiakysymyksen osalta 1.6.2022 annetulla tuomiolla Aeris Invest v. komissio ja SRB (T-628/17, EU:T:2022:315) (jäljempänä valituksenalainen tuomio).

4. Samanaikaisesti on vireillä toinen valitus asiassa C-541/22 P, García Fernández ym. v. komissio ja SRB,[4] jossa on riitautettu unionin yleisen tuomioistuimen kyseisestä kriisinratkaisumääräyksestä antama rinnakkainen tuomio (jäljempänä rinnakkainen valitus). Esitetyt argumentit ovat suurelta osin päällekkäisiä. Ratkaisuehdotukseni kyseisestä valituksesta esitetään samana päivänä (jäljempänä rinnakkainen ratkaisuehdotus), ja nämä kaksi rinnakkaista ratkaisuehdotusta on luettava yhdessä.

5. Ottaen huomioon rinnakkaisen ratkaisuehdotuksen 5–7 kohdassa esitetyt valvonnan tason ehdotan, että unionin tuomioistuin pysyttää molemmat valituksenalaiset tuomiot.

II Unionin yleisessä tuomioistuimessa käytyyn oikeudenkäyntimenettelyyn johtaneet tapahtumat

6. Tämän valituksen kannalta merkitykselliset tosiseikat, joita selostetaan tarkemmin valituksenalaisen tuomion 25–83 kohdassa, ovat samat kuin rinnakkaisessa ratkaisuehdotuksessa esitetyt tosiseikat. Viittaan siis kyseisen ratkaisuehdotuksen 9–24 kohtaan.

III Asian käsittely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

7. Aeris Invest vaati 18.9.2017 unionin yleisessä tuomioistuimessa nostamallaan kanteella kriisinratkaisumääräyksen ja komission hyväksynnän kumoamista.

8. Espanjan kuningaskunta, Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto hyväksyttiin väliintulijoiksi 6.8.2018 ja Banco Santander 12.4.2019. Ne kaikki tukivat komission ja yhteisen kriisinratkaisuneuvoston (SRB) vaatimuksia.

9. Unionin yleinen tuomioistuin määräsi 12.5.2021 antamallaan määräyksellä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston toimittamaan täydelliset versiot kriisinratkaisumääräyksestä, toisesta arvostuksesta, Euroopan keskuspankin (jäljempänä EKP) 6.6.2017 tekemästä arviosta, jonka mukaan pankki oli kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, Banco Popularin EKP:lle 6.6.2017 lähettämästä kirjeestä, mukaan lukien kyseisen kirjeen liite, ja EKP:n 18.5.2017 Banco Popularille lähettämästä kirjeestä.

10. Tutustuttuaan näihin asiakirjoihin unionin yleinen tuomioistuin päätti 9.6.2021 antamallaan määräyksellä, että ne eivät olleet tarpeen asian ratkaisemiseksi, ja poisti asiakirjojen luottamukselliset toisinnot asiakirja-aineistosta ja toimitti valittajalle (eli kantajalle ensimmäisessä oikeusasteessa), komissiolle, Espanjan kuningaskunnalle, parlamentille, neuvostolle ja Banco Santanderille Banco Popularin 6.6.2017 päivätyn kirjeen EKP:lle ilman kyseisen kirjeen liitettä.

11. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan perusteettomana.

[4] Valituksenalainen tuomio 1.6.2022, Eleveté Invest Group ym. v. komissio ja SRB (T-523/17, EU:T:2022:313) (jäljempänä valituksenalainen rinnakkaistuomio).

IV Asian käsittely unionin tuomioistuimessa

12. Aeris Invest vaatii 9.8.2022 jättämässään valituksessa, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksen kohteena olevan tuomion ja valittajan unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämien vaatimusten mukaisesti:

  – kumoaa kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisumääräyksen

  – kumoaa komission kriisinratkaisumääräykselle antaman hyväksynnän, ja

  – toteaa SEUT 277 artiklan nojalla, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15 ja 22 artiklaa ei voida soveltaa

– velvoittaa komission ja kriisinratkaisuneuvoston korvaamaan ensimmäisessä oikeusasteessa ja tässä oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut;

– toissijaisesti palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen ja määrää siinä tapauksessa, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

13. Komissio, kriisinratkaisuneuvosto, neuvosto, Espanjan kuningaskunta ja Banco Santander vaativat, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen kokonaisuudessaan

– velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14. Neuvosto vaatii lisäksi, että unionin tuomioistuin

– hylkää yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15, 18, 20, 21, 22 ja 24 artiklaa koskevan lainvastaisuusväitteen, jos unionin tuomioistuin kumoaa valituksenalaisen tuomion ja ratkaisee kanteen unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan mukaisesti.

15. Banco Santander väittää lisäksi, että jos unionin tuomioistuin hyväksyy valituksen ja päättää Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan mukaisesti ratkaista itse kumoamiskanteen, sen on

– SEUT 264 artiklan toisen kohdan mukaisesti rajoitettava tuomionsa alaa pysyttämällä Banco Popularin Banco Santanderille myynnin vaikutukset.

V Asian tarkastelu

16. Valittaja esittää valituksensa tueksi kahdeksan valitusperustetta. Ensimmäisen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin sovelsi virheellisesti yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklaa sekä laiminlöi huolellisuusvelvoitetta ja perusteluvelvollisuutta. Toisen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin rikkoi yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 14 ja 20 artiklaa, laiminlöi

huolellisuusvelvoitetta ja rikkoi SEUT 296 artiklaa. Kolmannen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin laiminlöi huolellisuusvelvoitetta sekä rikkoi Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 17 ja 47 artiklaa ja yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 14 artiklaa. Neljännen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin loukkasi perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisia puolustautumisoikeuksia ja rikkoi SEUT 296 artiklaa. Viidennen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin rikkoi SEUT 296 artiklaa ja loukkasi perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisia puolustautumisoikeuksia kriisinratkaisumääräyksen ja toisen arvostuksen luottamuksellisuuden osalta. Kuudennen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin rikkoi perusoikeuskirjan 47 artiklaa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa, kun se hylkäsi valittajan pyynnön saada asiakirjoja. Seitsemännen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin rikkoi perusoikeuskirjan 17 ja 52 artiklaa, kun se hylkäsi yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15 ja 22 artiklaa koskevan lainvastaisuusväitteen, jonka mukaan niillä rajoitettiin suhteettomasti omistusoikeutta. Kahdeksannen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin rikkoi perusoikeuskirjan 17 ja 52 artiklaa sekä SEU 5 artiklan 4 kohtaa.

17. Tässä valituksessa on useita samoja valitusperusteita kuin rinnakkaisessa valituksessa. Näiden kahden asian välisen yhteyden vuoksi jaan tämän ratkaisuehdotuksen kahteen osaan: A-osassa käsittelen molemmille valituksille yhteisiä valitusperusteita ja B-osassa tämän valituksen valitusperusteita.

A Asioille C-535/22 P ja C-541/22 P yhteiset valitusperusteet

18. Kaksi seikkaa ovat yhteisiä näille kahdelle valitukselle. Ensimmäinen koskee yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen [5] 18 artiklaa, jota käsittelen 1 jaksossa.

19. Toinen molemmille valituksille yhteinen seikka koskee sitä, että unionin yleinen tuomioistuin väitetysti laiminlöi perusteluvelvollisuuden ja rikkoi perusoikeuskirjan 47 artiklaa. [6] Näitä kysymyksiä käsittelen 2 jaksossa.

1. Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artikla

a) Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohta

20. Valittaja väittää ensimmäisessä valitusperusteessaan, että koska pankki oli maksuvalmiusongelmista huolimatta maksukykyinen, unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen [7] katsoessaan, että maksuvalmiusongelmat voivat olla syy, jonka vuoksi pankin voidaan katsoa olevan kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät myös ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisessä osassa, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että maksukyvyttömyys ei ole edellytys sille, että pankin voidaan katsoa olevan kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa.

[5] Nämä väitteet liittyvät asiassa C-535/22 P esitettyyn ensimmäiseen valitusperusteeseen ja asiassa C-541/22 P esitettyyn ensimmäiseen valitusperusteeseen.

[6] Nämä väitteet liittyvät neljänteen, viidenteen ja kuudenteen valitusperusteeseen asiassa C-535/22 P ja toisen valitusperusteen viidenteen ja kuudenteen osaan asiassa C-541/22 P.

[7] Valituksenalaisen tuomion 275–304 kohta.

21. Toiseksi rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät myös, että unionin yleinen tuomioistuin teki virheen hyväksyessään kriisinratkaisuneuvoston passiivisuuden siltä osin kuin oli kyse tarpeesta myöntää Banco Popularille hätärahoituksena annettavaa maksuvalmiusapua (Emergency Liquidity Assistance, ELA), koska kriisinratkaisuneuvostolla on huolellisuusvelvollisuus, johon kuuluu velvollisuus varmistaa hätärahoituksena annettava maksuvalmiusapu ennen kuin pankista tulee kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. [8]

22. Ensimmäisen väitteen osalta molempien valituksenalaisten tuomioiden mukaan edellytyksistä sen toteamiseksi, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, säädetään yksityiskohtaisemmin yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen [9] 18 artiklan 4 kohdassa, eikä se edellytä, että pankki on maksukyvytön, eikä se myöskään sulje pois sitä, että todetaan, että pankki on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, jos pankilla on muita kuin tilapäisiä maksuvalmiuteen liittyviä ongelmia.

23. Unionin yleinen tuomioistuin arvioi tämän jälkeen eri lähteitä ja selvityksiä, joiden perusteella EKP (arvioidessaan, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa) ja kriisinratkaisuneuvosto (kriisinratkaisumääräyksen osalta) noudattivat yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohtaa, missä yhteydessä ne nojautuivat Banco Popularin akuutteihin likviditeettiongelmiin.

24. Siihen sisältyivät Banco Popularin vuosikertomus vuodelta 2016, se, että eri luottoluokituslaitokset laskivat Banco Popularin luottoluokitusta, negatiivinen uutisointi tiedotusvälineissä, pankin maksuvalmiuskate (joka oli laskenut alle 80 prosentin kynnysarvon), EPV:n ohjeet, [10] joissa määritellään edellytykset sen arvioimiselle, onko Banco Popular kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ja Banco Popularin hallituksen itsensä lähettämä kirje. [11]

25. Unionin yleinen tuomioistuin viittasi yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen johdanto-osan 57 perustelukappaleeseen, jonka mukaan kriisinratkaisupäätös olisi tehtävä ennen kuin yhteisöstä tulee maksukyvytön ja kun sillä on vielä omaa pääomaa. Se totesi näin ollen perustellusti, että maksukyvyttömyys ei ole ainoa tapaus, jossa päätös kriisinratkaisusta voidaan tehdä. [12]

26. Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen tai EPV:n ohjeiden tekstissä ei ole mitään sellaista, mikä tarkoittaisi, etteivät likviditeettiongelmat, jotka eivät ole tilapäisiä, voisi johtaa päätelmään siitä, että yhteisö on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Unionin yleinen tuomioistuin tulkitsi näin ollen yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 ja 4 kohtaa oikein todetessaan, että toteamus, jonka mukaan Banco Popular oli kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, täytti yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 4 kohdan c alakohdassa, jonka

8 Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 118–177 kohta.

9 Valituksenalaisen tuomion 288 kohta; valituksenalaisen rinnakkaistuomion 130 kohta.

10 Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) 6.8.2015 antamat ohjeet niiden eri tilanteiden tulkinnasta, joissa laitoksen katsotaan olevan direktiivin 2014/ 32 artiklan 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa (EBA/GL/2015/07).

11 Valituksenalaisen tuomion 291, 292, 297 ja 298 kohta. Ks. myös valituksenalaisen rinnakkaistuomion 118–145 kohta.

12 Valituksenalaisen tuomion 286 kohta; valituksenalaisen rinnakkaistuomion 132 kohta.

mukaan ”yhteisö ei kykene tai sen voidaan objektiivisten tosiseikkojen perusteella todeta lähitulevaisuudessa olevan kykenemätön maksamaan velkojaan tai suorittamaan muita vastuitaan eräpäivään mennessä”, säädetyn edellytyksen.

27. Toisen valitusperusteen osalta rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen, kun se katsoi, että kriisinratkaisuneuvosto ei ollut myötävaikuttanut Banco Popularin kaatumiseen. Valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että syyt siihen, että pankki on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ovat erillisiä siitä, oliko kriisinratkaisu yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan vaatimusten mukainen. [13]

28. Rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen [14] johdanto-osan 52 perustelukappaleessa asetetaan kriisinratkaisuneuvostolle velvollisuus varmistaa, että pankki saa hätärahoituksena annettavaa maksuvalmiusapua ennen kriisinratkaisupäätöksen tekemistä. Vastauksena unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi mielestäni perustellusti tämän väitteen toteamalla, että hätärahoituksena annettava maksuvalmiusapu kuuluu kansallisten keskuspankkien toimivaltaan. [15] Kuten komissio ja kriisiratkaisuneuvosto perustellusti toteavat kirjallisissa huomautuksissaan, yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen johdanto-osan 52 perustelukappaletta ei voida tulkita oikeusperustaksi, jonka nojalla voidaan asettaa velvoite ”pelastaa pankki” ennen kriisinratkaisupäätöksen tekemistä.

29. Rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin on rikkonut nemo auditor propriam turpitudinem allegans -periaatetta, jonka mukaan kukaan ei saa etua saadakseen vedota omaan virheelliseen menettelyynsä. [16] Tässä yhteydessä rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin erotti virheellisesti hyvän hallinnon periaatteen ja kriisinratkaisumääräyksen laillisuuden toisistaan. [17]

30. Unionin yleinen tuomioistuin on mielestäni perustellusti keskittynyt kriisinratkaisuneuvoston yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen mukaisiin tehtäviin ja edellytyksiin, jotka siinä asetetaan 18 artiklan 1 kohdan mukaiselle kriisinratkaisusta päättämiselle. Unionin yleinen tuomioistuin ei myöskään tehnyt virhettä, kun se päätti käsitellä kriisinratkaisuneuvoston väitettyä virheellistä toimintaa rinnakkaisen valituksen valittajien vahingonkorvausvaatimuksen yhteydessä eikä kriisinratkaisumääräyksen laillisuuden yhteydessä. [18]

[13] Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 166 kohta.

[14] ”Yhteisen kriisinratkaisumekanismin olisi perustuttava [luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille 15.10.2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013 (EUVL 2013, L 287, s. 63)] ja [luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 15.5.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU (EUVL 2014, L 173, s. 190)] kehyksiin. Sen vuoksi kriisinratkaisuneuvostolle olisi annettava valtuudet puuttua varhaisessa vaiheessa tilanteeseen, kun yhteisön taloudellinen tilanne tai vakavaraisuus on heikkenemässä. Tiedoilla, jotka kriisinratkaisuneuvosto saa kansallisilta kriisinratkaisuviranomaisilta tai EKP:ltä tässä vaiheessa, on suuri merkitys sen päättäessä toimista, jotka se voi toteuttaa valmistellakseen kyseisen yhteisön kriisinratkaisua.”

[15] Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 175 kohta.

[16] Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 167–168 kohta.

[17] Valituksenalaisen tuomion 173 kohta.

[18] Käsittelen rinnakkaisessa ratkaisuehdotuksessa sopimussuhteen ulkopuolista Euroopan unionin vastuuta koskevaa valitusperustetta rinnakkaisen valituksen neljännen valitusperusteen yhteydessä (63–87 kohta).

31. Yhteenvetona katson, että unionin tuomioistuimen olisi hylättävä kaikki yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohtaa koskevat valitusperusteet.

b) Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan b alakohta

32. Valittajat väittävät ensinnäkin, että kriisinratkaisulle oli olemassa vaihtoehtoisia toimenpiteitä, minkä vuoksi unionin yleinen tuomioistuin tulkitsi yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan b alakohtaa virheellisesti.[19] Erityisesti ne arvostelevat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se ei vaatinut kriisinratkaisuneuvostoa tutkimaan yksityiskohtaisesti ja puolueettomasti, miksi Banco Popularille ei myönnetty hätärahoituksena annettavan maksuvalmiusavun korotettua määrää. Vastaavasti rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin laiminlöi perusteluvelvollisuutensa, arvioi virheellisesti todisteita ja tulkitsi virheellisesti yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan b alakohtaa.[20]

33. Unionin yleinen tuomioistuin tutki i) sen, että kriisinratkaisuneuvosto oli ottanut huomioon Banco Popularille hätärahoituksena annetun maksuvalmiusavun, ii) sen, että EKP oli hyväksynyt avun, ja iii) sen, ettei tällaisella avulla ollut vaikutusta ”Banco Popularin heikentyneeseen likviditeettitilanteeseen”.[21] Unionin yleinen tuomioistuin tutki myös hätärahoituksena annettavaa maksuvalmiusapua koskevaa EKP:n ja Espanjan keskuspankin välistä kirjeenvaihtoa, joka unionin yleisen tuomioistuimen mukaan osoitti Banco Popularin heikkenemisen nopeuden.[22] Unionin yleinen tuomioistuin viittasi myös EKP:n toteamukseen siitä, että vaikka hätärahoituksena annettava maksuvalmiusapu olisi hyväksytty 5.6.2017, Banco Popular ei olisi kyennyt vastaamaan veloistaan 7.6.2017 mennessä.[23] Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, että kriisinratkaisuneuvoston tehtävänä ei yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen mukaan ole hätärahoituksena annettavan maksuvalmiusavun tarjoaminen.[24]

34. Edellä esitetyn perusteella katson, että unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli asianmukaisesti kriisinratkaisuneuvoston yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisia velvoitteita.

35. Toiseksi valittajat tuovat esiin määrät, jotka niiden mukaan olivat tosiasiallisesti käytettävissä hätärahoituksena annettavana maksuvalmiusapuna, väittämättä kuitenkaan, että unionin yleinen tuomioistuin olisi ottanut tosiseikat huomioon vääristyneellä tavalla. Rinnakkaisen valituksen tekijät kiistävät myös unionin yleisen tuomioistuimen suorittaman todisteiden arvioinnin hätärahoituksena annettavan maksuvalmiusavun myönnettävissä olleiden määrien, pääoman korottamisen, varojen erottelun, kolmannelle osapuolelle tapahtuvan yksityisen myynnin sekä mahdollisen valtiontuen ja yhteisen kriisinratkaisurahaston (SRF) käytön osalta.

[19] Tämä valitusperuste koskee valituksenalaisen tuomion 305–327 kohtaa.

[20] Nämä väitteet koskevat valituksenalaisen rinnakkaistuomion 178–231 kohtaa.

[21] Valituksenalaisen tuomion 308 kohta.

[22] Ibid., 310 kohta.

[23] Valituksenalaisen tuomion 308 kohta; valituksenalaisen rinnakkaistuomion 184 kohta.

[24] Unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli sen sijaan asiakirjoja, joihin kriisinratkaisuneuvosto tukeutui todetessaan, ettei kriisinratkaisulle ole mahdollista antaa vaihtoehtoja (hätärahoituksena annettavan maksuvalmiusavun korotetun määrän hyväksyminen ei nimittäin olisi auttanut tilannetta, eikä Espanjan keskuspankki myöntänyt hätärahoituksena annettavan maksuvalmiusavun lisäosaa). Valituksenalaisen tuomion 314 ja 315 kohta.

36. Katson, että näitä väitteitä ei voida ottaa tutkittavaksi, koska unionin tuomioistuimella ei ole toimivaltaa määrittää asian tosiseikastoa eikä arvioida selvitysaineistoa, paitsi jos valittajat väittäisivät, että unionin yleinen tuomioistuin on ottanut tosiseikat huomioon vääristyneellä tavalla, ja vääristyneellä tavalla huomioon ottaminen ilmenee selvästi unionin tuomioistuimen asiakirja-aineistosta. [25]

37. Lisäksi asianosaisen, joka vetoaa vääristyneellä tavalla huomioon ottamiseen, on ilmoitettava täsmällisesti ne seikat, jotka se katsoo unionin yleisen tuomioistuimen ottaneen huomioon vääristyneellä tavalla, ja näytettävä toteen ne arviointivirheet, joiden takia unionin yleinen tuomioistuin on valittajan mukaan päätynyt niiden ottamiseen huomioon vääristyneellä tavalla. [26]

38. Valittajat tyytyvät molemmissa valituksissa toistamaan unionin yleisessä tuomioistuimessa esitetyt tosiseikat osoittamatta, että kyseinen tuomioistuin olisi ottanut todisteet huomioon vääristyneellä tavalla.

39. Edellä esitetyn perusteella, ja siltä osin kuin valittajien väitteet voidaan ottaa tutkittavaksi, niiden yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan b alakohtaa koskevat väitteet on hylättävä.

c) Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan c alakohta

40. Valittajat väittävät rinnakkaisen valituksen ensimmäisen valitusperusteen kolmannessa osassa ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin tulkitsi virheellisesti sitä, miten yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukainen intressivertailu on suoritettava.

41. Toiseksi ne väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin teki virheen katsoessaan, että niiden italialaisten pankkien kohtelu, jotka olivat kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa mutta joiden osalta ei toteutettu kriisinratkaisua, ei ollut syrjivää. [27]

42. Kolmanneksi ne riitauttavat unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen, jossa todettiin, että uusia argumentteja ei voitu ottaa tutkittavaksi, koska ne esitettiin liian myöhään ensimmäisessä oikeusasteessa käydyssä oikeudenkäynnissä. [28]

43. Ensimmäisen argumentin osalta valittajat rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät, että kriisinratkaisuneuvoston ja komission olisi pitänyt punnita yleistä etua suhteessa osakkeenomistajien intresseihin.

44. Hylätessään tämän väitteen unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen rinnakkaistuomion 246 kohdassa mielestäni perustellusti, että kun päätetään, onko kriisinratkaisu yleisen edun mukainen, yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti merkitystä on osakkeenomistajien intressien lisäksi myös pankin tallettajien, työntekijöiden ja muiden velkojien intresseillä. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin

[25] Tuomio 2.9.2010, komissio v. Deutsche Post (C-399/08 P, EU:C:2010:481, 63 kohta) ja tuomio 29.10.2015, komissio v. ANKO (C-78/14 P, EU:C:2015:732, 54 kohta).

[26] Tuomio 10.11.2022, komissio v. Valencia Club de Fútbol (C-211/20 P, EU:C:2022:862, 55 kohta).

[27] Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 254 kohta.

[28] Nämä väitetyt virheet sisältyvät valituksenalaisen rinnakkaistuomion 243–247, 254 ja 261 kohtaan.

analysoi hyötyjä,[29] jotka kompensoivat Banco Popularin osakkeenomistajille aiheutuneet tappiot, verrattuna tilanteeseen, jossa pankki olisi likvidoitu tavanomaisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä.

45. Toisen kohdan osalta katson, että unionin yleinen tuomioistuin ei tehnyt virhettä katsoessaan, että italialaisten pankkien kriisinratkaisun puuttuminen ei ole vertailukelpoinen tilanne, joka johtaisi syrjintään. Unionin yleinen tuomioistuin viittasi perustellusti siihen, että nämä pankit eivät kriisinratkaisuneuvoston mukaan hoitaneet kriittisiä toimintoja ja että niiden likvidaatiolla (toisin kuin kriisinratkaisulla) ei olisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia rahoitusvakauteen. Unionin yleinen tuomioistuin oli myös oikeassa todetessaan, että asianmukainen vertailukohta tässä tilanteessa olisi pankki, joka on myös läpikäynyt kriisinratkaisumenettelyn.

46. Lopuksi katson, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi perustellusti rinnakkaisen valituksen valittajien esittämän uuden argumentin, koska ne esittivät sen myöhässä. Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 261 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin selitti, että kantajat esittivät ensimmäisessä oikeusasteessa argumentin, joka koski yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 24 artiklaa. Ne perustelivat argumentin myöhäistä esittämistä sillä, että asiakirjat eivät olleet saatavilla kanteen nostamisajankohtana.

47. Kuten unionin yleinen tuomioistuin toteaa, asiakirjoissa viitataan kuitenkin tosiseikkoihin, jotka olivat kantajien tiedossa ensimmäisessä oikeusasteessa, joten uusien argumenttien myöhäinen esittäminen ei perustunut oikeudellisiin seikkoihin tai tosiseikkoihin, joista kantajat eivät olleet tietoisia.

48. Ehdotan näin ollen, että unionin tuomioistuin hylkää rinnakkaisen valituksen valittajien esittämät yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan c alakohtaa koskevat argumentit perusteettomina.

2. Perusteluvelvollisuus ja perusoikeuskirjan 47 artikla

49. Tämän valituksen neljännessä, viidennessä ja kuudennessa valitusperusteessa sekä rinnakkaisen valituksen toisen valitusperusteen viidennessä ja kuudennessa osassa valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin laiminlöi perusteluvelvollisuuttaan ja rikkoi perusoikeuskirjan 47 artiklaa ensinnäkin kriisinratkaisumääräyksen ja toisen arvostuksen osalta ja toiseksi eräiden kriisinratkaisumenettelyn asiakirjojen luottamuksellisuuden osalta sekä siltä osin kuin on kyse unionin yleisen tuomioistuimen päätöksestä olla määräämättä asian selvittämistoimia ensimmäisessä oikeusasteessa.

50. Mitä velvoitteita unionin tuomioistuimen on tutkittava unionin yleisen tuomioistuimen perusteluvelvollisuuden osalta?

51. Unionin tuomioistuin on todennut, että ”unionin yleisen tuomioistuimen tuomion perusteluista on käytävä selkeästi ja yksiselitteisesti ilmi mainitun tuomioistuimen päättely siten, että asianomaisille selviävät ratkaisun syyt ja että unionin tuomioistuin voi tutkia sen laillisuuden”.[30] Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että unionin yleisen tuomioistuimen tarvitsisi seurata tyhjentävästi ja kohta kohdalta kaikkia riidan osapuolten esittämiä päätelmiä, joten

[29] Kriittisten toimintojen säilyttämisen, talouteen ja rahoitusvakauteen kohdistuvien vaikutusten rajoittamisen sekä velkojille aiheutuvien tappioiden estämisen muodossa. Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 247 kohta.

[30] Tuomio 19.12.2019, HK v. komissio (C-460/18 P, EU:C:2019:1119, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

unionin yleisen tuomioistuimen perustelut voivat olla implisiittisiä, kunhan ”osapuolet saavat niiden avulla selville syyt, joiden vuoksi unionin yleinen tuomioistuin ei ole hyväksynyt osapuolten argumentteja, ja unionin tuomioistuimella on käytettävissään riittävät tiedot, jotta se kykenee harjoittamaan laillisuusvalvontaansa”. [31]

52. Unionin tuomioistuin on todennut, että ”päätöksen perustelujen yksityiskohtaisuuden pitää olla oikeassa suhteessa niihin aineellisiin mahdollisuuksiin ja teknisiin tai määräaikoja koskeviin edellytyksiin, joiden rajoissa päätös on tehtävä”. [32]

53. Tämän valituksen osalta unionin tuomioistuimen tehtävänä on näin ollen tarkistaa, selittikö unionin yleinen tuomioistuin riittävällä tavalla ratkaisunsa, joka koskee sille esitettyjä kanneperusteita.

a) Arvostukset ja kriisinratkaisumääräys

54. Valittaja väittää neljännessä valitusperusteessaan, että arvioidessaan kriisinratkaisumääräystä erityisesti sen toisen arvostuksen [33] ja sen johdanto-osan 23, 24 ja 26 perustelukappaleen osalta unionin yleinen tuomioistuin esitti riittämättömiä ja ristiriitaisia perusteluja Banco Popularin maksuvalmiusongelmien vakavuudesta. Rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät toisen valitusperusteen kuudennessa osassa, että unionin yleinen tuomioistuin korvasi kriisinratkaisuneuvostolta edellytettävät perustelut omalla arvioinnillaan.

55. On lisättävä, että tässä valituksessa valittaja kyseenalaistaa tosiseikat, [34] jotka unionin yleinen tuomioistuin on hyväksynyt todistetuiksi, väittämättä, että unionin yleinen tuomioistuin olisi ottanut tosiseikat huomioon vääristyneellä tavalla. [35] Valitusperuste on lisäksi jätettävä tutkimatta, jos valituksessa ”vain kerrataan tai toistetaan unionin yleisessä tuomioistuimessa jo esitetyt perusteet ja perustelut, mukaan lukien ne, joiden pohjana olevien tosiseikkojen osalta kyseinen tuomioistuin on nimenomaisesti omaksunut eri näkemyksen – – Tällaisella valituksella näet tosiasiassa pyritään ainoastaan siihen, että unionin yleisessä tuomioistuimessa esitetty kanne tutkitaan uudelleen, mikä ei kuulu unionin tuomioistuimen toimivaltaan”. [36]

56. Katson, että neljännessä valitusperusteessa vain kerrataan ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyt perustelut, eikä siinä käsitellä unionin yleisen tuomioistuimen argumentteja. Unionin tuomioistuimen on näin ollen jätettävä nämä tosiseikkoja koskevat väitteet tutkimatta.

57. Jos unionin tuomioistuin on eri mieltä, katson, että tämä valitusperuste on hylättävä perusteettomana. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisessa tuomiossa, että toisessa arvostuksessa esitetyt päätelmät eivät ole ristiriidassa keskenään, koska niillä on eri tarkoitus: kriisinratkaisuneuvoston toteamus, jonka mukaan Banco Popular oli maksukykyinen, ilmaisi pankin kirjanpitoarvon, kun taas esitetyt eri arviot pankin arvosta [37] kuvasivat sen markkina-arvoa.

[31] Tuomio 18.1.2024, Jenkinson v. neuvosto ym. (C-46/22 P, EU:C:2024:50, 131 kohta).

[32] Tuomio 6.11.2012, Éditions Odile Jacob v. komissio (C-551/10 P, EU:C:2012:681, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[33] Erilaisten arvostusten esittämisestä ks. rinnakkaisen ratkaisuehdotuksen 16, 19 ja 23 kohta.

[34] Nämä koskevat ensimmäisessä ja toisessa arvostuksessa ilmoitettuja määriä.

[35] Ks. edellä alaviitteissä 25 ja 26 mainittu oikeuskäytäntö.

[36] Tuomio 28.1.2021, Qualcomm ja Qualcomm Europe v. komissio (C-466/19 P, EU:C:2021:76, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[37] Kyseisessä arvostuksessa Banco Popularin taloudelliseksi arvoksi arvioitiin parhaassa skenaariossa 1,3 miljardia euroa, huonoimmassa – 8,2 miljardia euroa ja edustavimmaksi arvioksi –2 miljardia euroa.

58. Kirjanpitoarvoa voidaan helpoimmin kuvata yhtiön taseeseen kirjatuksi arvoksi. Markkina-arvo on hinta, jonka pankki saisi markkinoilla.[38] Tämän selityksen vuoksi unionin yleinen tuomioistuin oli mielestäni oikeassa katsoessaan, ettei toisessa arvostuksessa ollut ristiriitaa, kun siinä mainittiin, että Banco Popular oli maksukykyinen, vaikka sen markkina-arvon arvioitiin olevan huonoimmassa skenaariossa –8,2 miljardia euroa.

59. Neljännen valitusperusteen toisessa osassa valittaja väittää, että unionin yleinen tuomioistuin laiminlöi perusteluvelvollisuutensa, kun se katsoi, että kriisinratkaisumääräyksen johdanto-osan 23, 24 ja 26 perustelukappaleet ovat riittäviä Banco Popularin tilanteen heikkenemisen ja kriisinratkaisun tarpeen ymmärtämiseksi. Valittajan mukaan tiedot ovat yleisluonteisia ja niitä voitaisiin soveltaa mihin tahansa likviditeettikriisiin.

60. Unionin tuomioistuimen olisi hylättävä nämä väitteet. Kuten kriisinratkaisuneuvosto perustellusti huomauttaa vastauksessaan, valittaja ei pysty osoittamaan, miksi Banco Popularin heikkenemistä koskevat tiedot ovat yleisluonteisia ja mitä muuta sen likviditeettikriisin ja kriisinratkaisun tarpeen asianmukainen ymmärtäminen edellyttäisi.

61. Rinnakkaisen valituksen valittajien esittämän toisen valitusperusteen kuudennessa osassa on useita argumentteja,[39] jotka on jätettävä tutkimatta. Vaikka valittajat viittaavat valituksenalaisen rinnakkaistuomion asianomaiseen kohtaan, ne vetoavat rinnakkaisessa valituksessa ainoastaan yleiseen perustelujen puuttumiseen täsmentämättä virhettä, johon unionin yleisen tuomioistuimen väitetään syyllistyneen.[40] Lisäksi ne esittävät muutoksenhakuvaiheessa toisen arvostuksen ei-luottamuksellista versiota koskevia uusia perusteluita, joita ei voida ottaa tutkittavaksi.[41]

62. Asiakysymyksen osalta on vielä käsiteltävä kahta argumenttia. Ensinnäkin rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että komissio täytti perusteluvelvollisuutensa hyväksyessään kriisinratkaisumääräyksen.[42] Toiseksi valittajat väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että ne olivat esittäneet myöhässä argumentin, jolla ne vetosivat Meroni-doktriinin loukkaamiseen sen osalta, missä määrin komissio osallistuu kriisinratkaisumenettelyyn.[43]

63. Ensimmäisen argumentin osalta unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että komission hyväksyntä täytti perusteluvelvollisuuden ja että siinä olevat viittaukset kriisinratkaisumääräykseen oli selitetty. Unionin yleinen tuomioistuin tukeutui yhteistä

[38] Ks. valituksenalaisen tuomion 343 kohta. Eroja, joita nämä kaksi menetelmää voivat tuottaa, koskevan selityksen osalta ks. Macit, F., ja Topaloğlu, Z., ”Why bank market value to book ratios are so different: evidence from Turkish banking sector”, *Economic and Business Review*, nide 14 (2), 2012, s. 169. Näiden kahden velanmittausmenetelmän eroja koskevan analyysin osalta ks. Bowman, R.G., ”The Importance of a Market-Value Measurement of Debt in Assessing Leverage”, *Journal of Accounting Research*, nide 18 (1), 1980, s. 242, erityisesti s. 245–246.

[39] Ne koskevat kriisinratkaisuneuvostoa vastaan esitettyjä väitteitä ja sitä, että kriisinratkaisuneuvosto on väitetysti laiminlyönyt perusteluvelvollisuutensa kriisinratkaisumääräyksen osalta siltä osin kuin Deloitte valittiin riippumattomaksi arvioijaksi. Jotkin tässä osassa esitetyistä väitteistä ovat myös toistoa edellä käsitellyistä yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklaa koskevista väitteistä (onko vakava likviditeettikriisi peruste toteamukselle, jonka mukaan pankki on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa; onko kriisinratkaisuneuvostolla mitään roolia hätärahoituksena annettavan maksuvalmiusavun myöntämisessä).

[40] Unionin tuomioistuimen 28.4.2022 antaman tuomion Changmao Biochemical Engineering v. komissio (C-666/19 P, EU:C:2022:323, 187–189 kohta) mukaisesti tämä valitusperuste on jätettävä tutkimatta. Lisäksi ”tätä edellytystä ei täytä valitus, jossa ei ole lainkaan sellaisia perusteluja, joilla tähdätään nimenomaisesti sen oikeudellisen virheen yksilöimiseen, jonka on väitetty rasittavan kyseessä olevaa tuomiota tai määräystä”. Tuomio 14.10.2021, NRW.Bank v. SRB (C-662/19 P, EU:C:2021:846, 36 kohta).

[41] Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 170 artiklan 1 kohdan mukaan muutoksenhaussa ei voida muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta siitä, mikä se oli unionin yleisessä tuomioistuimessa. Ks. myös tuomio 1.2.2007, Sison v. neuvosto (C-266/05 P, EU:C:2007:75, 95 kohta).

[42] Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 570–578 kohta.

[43] Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 579–581 kohta. Tuomio 13.6.1958, Meroni v. korkea viranomainen (9/56, EU:C:1958:7).

kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 7 kohtaan, jonka mukaan komissio voi joko hyväksyä kriisinratkaisumääräyksen tai vastustaa sen harkinnanvaraisia näkökohtia. Tämä tarkoittaa unionin yleisen tuomioistuimen mukaan sitä, että komission ei itse asiassa pitäisi toistaa kriisinratkaisumääräystä koskevia kriisinratkaisuneuvoston perusteluja vaan ainoastaan vahvistaa ne.

64. On todettava, että unionin yleinen tuomioistuin on jo käsitellyt yhdessä Algebris-pilottitapauksista,[44] johon ei ole haettu muutosta unionin tuomioistuimessa, kysymystä siitä, oliko komission hyväksyntä riittävä vai oliko se pelkkää kriisinratkaisuneuvoston päätöksen ”leimaamista”. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että komission viittaus kriisinratkaisumääräykseen ja siinä esitetyt perustelut täyttivät riittävällä tavalla perusteluvelvollisuuden. Se katsoi, että kriisinratkaisumääräystä ja sen perusteluja on pidettävä osana asiayhteyttä,[45] jossa komission hyväksyntä annettiin.

65. Olen samaa mieltä tästä toteamuksesta.[46] Jos kriisinratkaisumääräyksessä itsessään esitetään riittävät perustelut, komissio katsoo myös, että kriisinratkaisuneuvosto on noudattanut perusteluvelvollisuuttaan. Toisin sanoen, jos komissio katsoo, että kriisinratkaisumääräys ei täytä tätä velvollisuutta, sen on vastustettava sitä ja vaadittava kriisinratkaisuneuvostoa muuttamaan kriisinratkaisumääräystä.

66. Näin ollen en löydä virheitä komission hyväksyntää koskevasta unionin yleisen tuomioistuimen päättelystä.

67. Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että rinnakkaisen valituksen valittajat esittivät vastauksessaan ensimmäistä kertaa Meroni-doktriiniin perustuvan argumentin,[47] ja jätti sen näin ollen tutkimatta.

68. Unionin yleinen tuomioistuin selitti, että valittajat väittivät ensimmäisessä oikeusasteessa nostamassaan kanteessa, että komissio oli laiminlyönyt Meroni-doktriinin mukaisen perusteluvelvollisuutensa. Ensimmäisessä oikeusasteessa antamassaan vastauksessa ne väittivät lisäksi, että komission rooli kriisinratkaisumenettelyssä loukkaa yleisemmin SEUT 291 artiklan mukaisia toimivaltuuksien siirtoa koskevia periaatteita ja Meroni-doktriinia.

69. Nämä ovat todellakin kaksi eri perustelua, joista jälkimmäinen voitaisiin implisiittisesti tulkita väitteeksi siitä, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artikla on lainvastainen, kun siinä täsmennetään komission rooli kriisinratkaisutoimen toteuttamisessa.

70. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin ei mielestäni tehnyt virhettä katsoessaan, että tämä väite oli esitetty myöhässä ja että sitä ei siten voitu ottaa tutkittavaksi.

[44] Tuomio 1.6.2022, Algebris (UK) ja Anchorage Capital Group v. komissio (T-570/17, EU:T:2022:314).

[45] Ibid., 151 kohta.

[46] Ks. myös julkisasiamies Ćapetan ratkaisuehdotus komissio v. SRB (C-551/22 P, EU:C:2023:846, 123–128 kohta).

[47] Doktriini perustuu 13.6.1958 annettuun tuomioon Meroni v. korkea viranomainen (9/56, EU:C:1958:7). Doktriinia koskevasta selityksestä ja näkemyksestäni sen sovellettavuudesta kriisinratkaisumenettelyssä ks. julkisasiamies Ćapetan ratkaisuehdotus C-551/22 P, komissio v. SRB (C-551/22 P, EU:C:2023:846, 75–97 kohta).

b) Kriisinratkaisumääräyksen ja muiden asiakirjojen luottamuksellisuus

71. Viidennessä valitusperusteessa valittaja väittää, että unionin yleinen tuomioistuin teki virheen [48] todetessaan, että valittajalla ei ollut oikeutta saada kriisinratkaisumääräyksen täydellistä (luottamuksellista) versiota. Lisäksi se väittää, että unionin yleinen tuomioistuin teki virheen katsoessaan, että kriisinratkaisumääräyksen ei-luottamuksellinen versio ei ollut yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 88 artiklan 1 kohdan vastainen.

72. Valittaja väittää lisäksi, että unionin yleinen tuomioistuin teki virheen todetessaan, että valittaja pystyi nostamaan kanteen kriisinratkaisumääräyksestä, ja todetessaan, että valittaja pystyi ottamaan kantaa vähemmän luottamuksellisen version myöhempään julkaisemiseen, joka tapahtui ensimmäisen oikeusasteen menettelyn aikana ennen vastauksen esittämistä. Lopuksi valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se katsoi, että kriisinratkaisumääräyksen täydelliset versiot (jotka sisältävät luottamuksellisia tietoja), ensimmäinen ja toinen arvostus sekä muut kriisinratkaisuun liittyvät asiakirjat eivät olleet merkityksellisiä riidan ratkaisemisen kannalta. [49]

73. Rinnakkaisen valituksen valittajat väittävät toisen valitusperusteen viidennessä osassa, että unionin yleinen tuomioistuin teki valituksenalaisen rinnakkaistuomion 503 ja 504 kohdassa virheen katsoessaan, että niiden puolustautumisoikeuksia ei loukattu sillä, että niiltä evättiin oikeus tutustua kriisinratkaisumenettelyn asiakirja-aineistoon kokonaisuudessaan.

74. Tarkasteliko unionin yleinen tuomioistuin molemmissa valituksenalaisissa tuomioissa asianmukaisesti sitä, oliko ensimmäisen oikeusasteen valittajien tarpeen saada tutustua kriisinratkaisumääräyksen ja siihen liittyvien asiakirjojen luottamuksellisiin versioihin? Katson, että tarkasteli.

75. Unionin yleinen tuomioistuin määritti aluksi valvonnan tason perusoikeuskirjan 47 artiklan kannalta ottaen huomioon nimenomaan yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen, jonka 88 artiklan 5 kohdassa määrätään kriisinratkaisuneuvoston velvollisuudesta varmistaa ennen tietojen luovuttamista, että ne eivät sisällä luottamuksellisia tietoja, [50] ja 88 artiklan 1 kohdan mukaan ”salassapitovelvollisuutta koskevien vaatimusten piiriin kuuluvia tietoja ei saa luovuttaa toiselle julkiselle tai yksityiselle yhteisölle, paitsi jos tiedot luovutetaan oikeudenkäyntejä varten”.

76. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi myös valittajien argumentit siitä, että niille olisi pitänyt antaa tiedoksi kriisinratkaisumääräyksen ja muiden asiakirjojen täydellinen versio, minkä tueksi ne vetosivat rajoittavia toimenpiteitä koskevaan oikeuskäytäntöön. Kyseinen tuomioistuin totesi, että kriisinratkaisumääräys ei ole pankin osakkeenomistajiin kohdistuva henkilökohtainen toimenpide, toisin kuin rajoittava toimenpide, jolla jäädytetään henkilökohtaisia varoja. [51]

77. Sama logiikka ohjasi unionin yleistä tuomioistuinta myös hylkäämään rinnakkaisessa tuomiossa kantajien väitteen, jonka mukaan niillä olisi pitänyt olla oikeus tutustua asiakirja-aineistoon yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 90 artiklan 4 kohdan

[48] Valituksenalaisen tuomion 356–402 kohta.

[49] Ibid., 723 kohta.

[50] Valituksenalaisen tuomion 356 ja 363–365 kohta.

[51] Ibid., 358 ja 359 kohta.

nojalla. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan tällainen oikeus on annettava ainoastaan kriisinratkaisumääräyksen kohteena olevalle yhteisölle eli Banco Popularille eikä sen osakkeenomistajille tai velkojille.[52]

78. Unionin yleinen tuomioistuin erotti lisäksi kriisinratkaisuneuvostolle yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen nojalla kuuluvan salassapitovelvollisuuden asetuksen 1049/2001[53] mukaisesta oikeudesta tutustua asiakirjoihin, johon valittajat vetoavat. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi tämän vertailun, koska yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevassa asetuksessa vahvistettiin yleissääntö, jonka mukaan kriisinratkaisuneuvoston hallussa olevien luottamuksellisten tietojen ilmaiseminen on kielletty.[54]

79. Vahvistamalla analogian direktiivin 2004/39[55] kanssa, jonka 54 artiklan 1 kohta vastaa yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 88 artiklan 1 kohtaa, unionin yleinen tuomioistuin sen sijaan katsoi mielestäni perustellusti, että näiden kahden viimeksi mainitun säännöksen tarkoituksena ei ole antaa yleisölle oikeutta tutustua asiakirjoihin.

80. Unionin yleinen tuomioistuin analysoi tämän jälkeen hyvin yksityiskohtaisesti luottamuksellisuutta koskevia velvoitteita, jotka koskevat kriisinratkaisumääräystä, toista arvostusta ja asiakirjoja, joihin kriisinratkaisuneuvosto tukeutui päätöstä tehdessään. Se kuvaili niitä mahdollisia kielteisiä seurauksia, joita tietojen ilmaisemisella kokonaisuudessaan olisi voinut olla.[56]

81. Kyseinen tuomioistuin täsmensi myös, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 88 artiklan 1 kohdassa viitataan tuomioistuimen *mahdollisuuteen* määrätä tietojen luovuttamisesta, jos se on tarpeen oikeudenkäynnin kannalta, eikä siitä, että tietojen luovuttaminen olisi *pakollista* aina, kun päätöstä vastaan aloitetaan oikeudenkäynti, kuten kantaja väitti.[57]

82. Argumentista, jonka mukaan kriisinratkaisuneuvosto rajoitti perusteettomasti oikeutta tutustua kriisinratkaisumääräykseen, koska se julkaisi kriisinratkaisumääräyksestä ja ensimmäisestä ja toisesta arvostuksesta vähemmän muokattuja, ei-luottamuksellisia versioita, unionin yleinen tuomioistuin totesi, että ajan kuluminen (tässä tapauksessa kahdeksan kuukauden aikaväli) on seikka, joka voi vaikuttaa siihen, täyttyvätkö luottamuksellisuuden edellytykset tiettynä ajankohtana.[58] Se selitti mielestäni riittävän yksityiskohtaisesti, että lisätietojen myöhempi julkaiseminen ei vaikuttanut kantajan oikeuteen nostaa kanne ja vastata vastauksessaan lisätietoihin.

[52] Valituksenalaisen rinnakkaistuomion 503 ja 504 kohta.

[53] Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001 (EYVL 2001, L 145, s. 43).

[54] Unionin yleinen tuomioistuin vetosi valituksenalaisen tuomion 383 ja 384 kohdassa 19.6.2018 annettuun tuomioon Baumeister (C-15/16, EU:C:2018:464, 38 ja 39 kohta).

[55] Rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 21.4.2004 annettu Euroopan Parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY (EUVL 2004, L 145, s. 1).

[56] Se voisi ”johtaa muun muassa siihen, että osakkeenomistajat myyvät arvopapereitaan markkinoilla, ja johtaa myös talletusten laajamittaiseen nostamiseen, mikä pahentaa pankin taloudellista tilannetta ja heikentää kriisinratkaisuneuvoston toimien tehokkuutta ja markkinoiden toimintaa”. Valituksenalaisen tuomion 373 kohta.

[57] Kursivointi tässä. Valituksenalaisen tuomion 376 ja 377 kohta.

[58] Viitaten valituksenalaisen tuomion 390 kohdassa 19.6.2018 annettuun tuomioon Baumeister (C-15/16, EU:C:2018:464, 48 ja 49 kohta).

83. Kuudennessa valitusperusteessaan valittaja väittää, että unionin yleinen tuomioistuin teki virheen, kun se hylkäsi valituksenalaisen tuomion 721–728 kohdassa niiden pyynnön, joka koski asian selvittämistoimia, mukaan lukien määräys esittää erilaisia asiakirjoja ja esittää kirjallisia kysymyksiä Espanjan kuningaskunnalle.

84. Unionin yleinen tuomioistuin määräsi kriisinratkaisuneuvoston esittämään luottamukselliset versiot kriisinratkaisumääräyksestä ja useita muita asiakirjoja[59] ja päätti, etteivät ne olleet merkityksellisiä riidan ratkaisemisen kannalta.[60] Valittaja väittää, että tällä loukattiin niiden puolustautumisoikeuksia, koska asiakirjojen luottamukselliset versiot olivat paitsi kriisinratkaisuneuvoston ja komission myös unionin yleisen tuomioistuimen nähtävissä. Valittajat eivät sitä vastoin olisi voineet esittää uusia perusteluita tai muuttaa kantaansa jo esitetyistä perusteluista ilman oikeutta tutustua näihin tietoihin.

85. Mielestäni unionin yleinen tuomioistuin tukeutui perustellusti unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin arvioi yksin sen, onko sen ratkaistavana olevissa asioissa käytettävissä olevia tietoja tarpeen täydentää. Näin ollen se saattoi antaa ratkaisun oikeudenkäynnin aikana esitettyjen vaatimusten perusteella.[61]

86. Kyseisen tuomioistuimen olisi näin ollen hylättävä viides ja kuudes valitusperuste sekä rinnakkaisen valituksen toisen valitusperusteen viides ja kuudes osa perusteettomina.

B Asiaa C-535/22 P koskevat valitusperusteet

87. Valittaja riitauttaa nyt esillä olevassa asiassa unionin yleisen tuomioistuimen toteamukset, jotka koskevat Banco Popularin myyntimenettelyn väitettyjä sääntöjenvastaisuuksia (1 jakso) sekä omistusoikeuden loukkaamista tiettyjen yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen säännösten (2 jakso) ja kriisinratkaisumääräyksen (3 jakso) osalta.

1. Banco Popularin myyntimenettely

88. Valittaja väittää,[62] että unionin yleinen tuomioistuin sovelsi virheellisesti yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen[63] 14 artiklaa myyntihinnan maksimoinnin osalta. Se väittää, että tämä on yksi yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 14 artiklassa, jota on luettava yhdessä direktiivin 2014/59 39 artiklan kanssa, tarkoitetuista kriisinratkaisun tavoitteista. Lopuksi se väittää, että unionin yleinen tuomioistuin teki virheen katsoessaan, että kriisinratkaisuneuvostolla ei ollut velvollisuutta yrittää vaihtoehtoisia toimenpiteitä ennen kriisinratkaisua.[64]

89. Kolmannen valitusperusteen toisessa ja kolmannessa osassa valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se ensinnäkin laiminlöi huolellisuusvelvoitettaan, kun se ei ottanut tutkittavaksi niiden vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelman väitettyjä virheitä koskevia argumentteja, ja toiseksi se loukkasi valittajan puolustautumisoikeuksia.

[59] Jotka on lueteltu valituksenalaisen tuomion 95 kohdassa.

[60] Lukuun ottamatta Banco Popularin 6.6.2017 EKP:lle lähettämää kirjettä, joka toimitettiin osapuolille. Unionin yleinen tuomioistuin perusti ratkaisunsa työjärjestyksensä 103 artiklaan. Ks. valituksenalaisen tuomion 380 ja 723 kohta.

[61] Valituksenalaisen tuomion 725–727 kohta.

[62] Kolmannen valitusperusteen toinen ja ensimmäinen osa.

[63] Valituksenalaisen tuomion 520–569 kohta.

[64] Valituksenalaisen tuomion 669–697 kohta.

90. Edellä 88 kohdassa kuvattujen vaatimusten osalta unionin yleinen tuomioistuin totesi, että myyntihinnan maksimointi ei kuulu yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 14 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin kriisinratkaisutavoitteisiin. Lisäksi se totesi, että direktiivin 2014/59 39 artiklan 2 kohdan f alakohdan säännökset ovat merkityksellisiä Banco Popularin myynnin kannalta. Mainitussa artiklassa säädetään liiketoiminnan myyntiä koskevista menettelyllisistä vaatimuksista, joissa todetaan, että myyntimenettelyssä ”pyritään mahdollisuuksien mukaan maksimoimaan sen kohteena olevien osakkeiden tai muiden omistusinstrumenttien, varojen, oikeuksien tai velkojen myyntihinta”.

91. Unionin yleinen tuomioistuin tutki yksityiskohtaisesti Banco Popularin myyntimenettelyn jokaisen vaiheen ottaen huomioon kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisumääräyksessä ja sen myyntipäätöksessä esittämät selitykset. Unionin yleinen tuomioistuin otti huomioon tärkeän seikan, jonka mukaan myyntimenettelyn on pysyttävä mahdollisimman salaisena, jotta vältetään tietovuodot, jotka voivat lisätä epävarmuutta ja heikentää markkinoiden luottamusta ja siten vaarantaa rahoitusvakauden. [65]

92. Unionin yleinen tuomioistuin analysoi myös kriisinratkaisuneuvoston väitettyä velvollisuutta käyttää vaihtoehtoisia toimenpiteitä ennen kriisinratkaisua tulkitsemalla yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 14 artiklan 2 kohtaa. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että valittaja tulkitsi väärin tätä säännöstä, jonka mukaan kriisinratkaisuun osallistuvat toimijat ”pyrkivät pitämään kriisinratkaisun kustannukset mahdollisimman alhaisina ja välttämään arvon alentumista, paitsi jos se on välttämätöntä kriisinratkaisutavoitteiden saavuttamiseksi”. [66] Unionin yleinen tuomioistuin päätti myös, että intressivertailua ja kriisinratkaisun oikeasuhteisuutta ei voida arvioida yksinomaan osakkeenomistajien omistusoikeuksien rajoittamisen kannalta. [67]

93. Unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli tämän jälkeen kriisinratkaisumääräyksen perusteluja sen osalta, miksi muilla kriisinratkaisuvälineillä ei saavutettaisi kriisinratkaisun tavoitteita, miksi kriisinratkaisuneuvosto poikkesi vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmastaan ja miksi yhteisen kriisinratkaisurahaston käyttö ei ollut vaihtoehto. [68]

94. Katson, että unionin yleinen tuomioistuin tulkitsi oikein yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 14 artiklan 2 kohtaa siltä osin kuin on kyse niiden eri intressien vertailusta, joihin kriisinratkaisutoimet välttämättä vaikuttavat. Se myös tarkasteli perusteellisesti kriisinratkaisumääräyksen perusteluja muiden vaihtoehtojen osalta, joita ei toteutettu.

95. Kolmannen valitusperusteen toisen ja kolmannen osan, jotka on esitetty 89 kohdassa, osalta katson, ettei niitä voida ottaa tutkittavaksi. Unionin yleinen tuomioistuin totesi ensinnäkin, että vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmaa, jota ei otettu huomioon Banco Popularin lopullisessa kriisinratkaisumääräyksessä, vastaan suunnatut argumentit [69] esitettiin vasta vastauskirjelmässä, minkä vuoksi niitä ei voitu ottaa tutkittavaksi. Unionin yleinen tuomioistuin lisäsi, että missään tapauksessa nämä väitteet eivät olleet riittäviä arvioitaessa lopulta hyväksytyn kriisinratkaisumääräyksen pätevyyttä. [70]

[65] Valituksenalaisen tuomion 545–552 kohta.

[66] Kursivointi tässä. Ks. myös valituksenalaisen tuomion 671 ja 672 kohta.

[67] Valituksenalaisen tuomion 486, 487, 673 ja 674 kohta. Unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli myös kriisinratkaisumääräykseen sisältyviä intressivertailua koskevia perusteluja (675–679 kohta).

[68] Valituksenalaisen tuomion 680–697 kohta.

[69] Ks. rinnakkaisen ratkaisuehdotuksen 10 kohta.

[70] Valituksenalaisen tuomion 490 ja 491 kohta.

96. Olen samaa mieltä. Ensinnäkin näyttää siltä, että valittaja väitti ensimmäisessä oikeusasteessa vastauskirjelmässään, että vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmaa ei ollut laadittu asianmukaisesti,[71] mutta tämä argumentti on sittemmin muuttunut muotoon, että vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmaa olisi pitänyt päivittää. Koska kyseessä on muutoksenhakuvaiheessa esitetty uusi argumentti, se on jätettävä tutkimatta.[72]

97. Vaikka unionin tuomioistuin olisikin eri mieltä ja katsoisi, että nämä argumentit voidaan ottaa tutkittavaksi, pidän niitä perusteettomina. Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 23 artiklan kolmannessa kohdassa todetaan seuraavaa: ”Kriisinratkaisuneuvosto, neuvosto ja komissio ottavat kriisinratkaisumääräystä hyväksyessään huomioon 8 artiklassa tarkoitetun kriisinratkaisusuunnitelman ja konsernin kriisinratkaisusuunnitelman ja noudattavat sitä, paitsi jos kriisinratkaisuneuvosto arvioi kulloistenkin olosuhteiden perusteella, että kriisinratkaisutavoitteet saavutetaan tehokkaammin toteuttamalla muita kuin kriisinratkaisusuunnitelmassa tarkoitettuja toimia.”

98. Unionin yleinen tuomioistuin selitti, että vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmassa ei olisi voitu ottaa huomioon likviditeettikriisiä, joka Banco Popularilla oli huhtikuusta 2017 alkaen.[73] Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin viittasi kriisinratkaisumääräyksen johdanto-osan 44–46 perustelukappaleeseen, jossa kriisinratkaisuneuvosto selitti, ”miksi vuoden 2016 kriisinratkaisusuunnitelmassa suunniteltu kriisinratkaisuväline ei soveltunut kriisinratkaisuajankohtana vallinneisiin olosuhteisiin”.[74] Tämän seurauksena kriisinratkaisuneuvosto muutti Banco Popularin osalta sovellettavan kriisinratkaisuvälineen velkakirjojen arvon alaskirjauksesta liiketoiminnan myynniksi.[75]

99. Unionin yleinen tuomioistuin oli näin ollen oikeassa hylätessään tämän väitteen merkityksettömänä.

100. Kolmannen valitusperusteen kolmannessa osassa valittaja väittää, että unionin yleinen tuomioistuin loukkasi sen puolustautumisoikeuksia, koska se katsoi, että valittajan huomautukset ja sen esittämä asiantuntijalausunto eivät osoita, miten kriisinratkaisun tavoitteet voitaisiin saavuttaa muilla vaihtoehdoilla.

101. Ehdotan, että unionin tuomioistuin toteaa, että näiden vaatimusten tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, koska unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 169 artiklan 2 kohdan vastaisesti[76] niissä ei täsmennetä niitä valituksenalaisen tuomion osia, jotka niissä riitautetaan.

102. Lopuksi ehdotan, että unionin tuomioistuin hylkää toisen ja kolmannen valitusperusteen siltä osin kuin ne voidaan ottaa tutkittavaksi.

71 Valituksenalaisen tuomion 688 kohta.

72 Ks. edellä alaviite 4.

73 Valituksenalaisen tuomion 689 kohta.

74 Valituksenalaisen tuomion 691 kohta.

75 Kriisinratkaisuneuvosto totesi, että ”ei ollut takeita siitä, että suunnitelman mukainen velkakirjojen arvon alaskirjaus olisi tarjonnut välittömän ja tehokkaan ratkaisun Banco Popularin likviditeettikriisiin”. Valituksenalaisen tuomion 691 kohta.

76 Ks. myös tuomio 21.10.2020, EKP v. Estate of Espírito Santo Financial Group (C-396/19 P, ei julkaistu, EU:C:2020:845, 24 kohta).

2. Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15 ja 22 artiklaa koskeva lainvastaisuusväite

103. Valittaja on lisäksi riitauttanut seitsemännellä valitusperusteellaan unionin yleisen tuomioistuimen arvion yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15 ja 22 artiklan pätevyydestä.

104. Se väittää ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin [77] sovelsi virheellisesti maksukyvyttömiä pankkeja koskevaa unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä; toiseksi, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15 ja 22 artikla ovat ristiriidassa välttämättömyysvaatimuksen kanssa, koska ne on muotoiltu liian väljästi ja mahdollistavat siten mielivaltaisen toiminnan; kolmanneksi, että nämä samat säännökset ovat ristiriidassa SEU 5 artiklan 4 kohdan kanssa, koska niissä ei määrätä erilaisista ratkaisuista yhtäältä likviditeettiongelmista kärsivien pankkien ja toisaalta maksukyvyttömien pankkien osalta; neljänneksi nämä samat säännökset ovat vastoin perusoikeuskirjan 52 artiklaa ja SEU 5 artiklan 4 kohtaa, koska niissä ei säädetä mahdollisuudesta korjata osakkeiden alaskirjausta lopullisen arvostuksen jälkeen yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 20 artiklan mukaisesti; lopuksi valittaja väittää, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15 ja 22 artikla ovat suhteettomia, koska niissä ei säädetä riittävistä korvauksista ja koska eri kriisinratkaisuvälineiden valitseminen johtaa pankkien, joilla on likviditeettiongelmia, ja pankkien, jotka ovat maksukyvyttömiä, väliseen syrjintään.

105. Aluksi on todettava, että tämän valitusperusteen neljäs osa on jätettävä tutkimatta, koska siinä ei viitata valituksenalaisen tuomion niihin osiin, jotka siinä riitautetaan. [78] Lisäksi tämän valitusperusteen viidettä osaa ei voida ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin siinä viitataan kriisinratkaisuvälineen valinnasta johtuvaan syrjintään, koska se on muutoksenhakuvaiheessa esitetty uusi argumentti. [79]

106. Asiakysymyksen osalta unionin yleinen tuomioistuin on lainvastaisuusväitteeseen vastatessaan toteuttanut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sen määrittämiseksi, voidaanko perusoikeuskirjan 17 artiklalla suojattua omistusoikeutta koskeva rajoitus perustella perusoikeuskirjan 52 artiklan nojalla. [80]

107. Unionin yleinen tuomioistuin käytti lähtökohtanaan yleisen edun tavoitetta, jonka vuoksi omistusoikeutta rajoitettiin, ja tarkasteli uudelleen unionin tuomioistuimen laajaa oikeuskäytäntöä finanssikriisin yhteydessä ja selitti, millaisia riskejä pankkien kaatuminen aiheuttaa euroalueen rahoitus- ja pankkijärjestelmän vakaudelle ja tallettajille aiheutuvien tappioiden riskille. [81]

108. Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15 ja 22 artiklassa tehdyt valinnat, joita unionin yleinen tuomioistuin selitti yksityiskohtaisesti, perustuvat vuoden 2008 finanssikriisistä lähtien saatuihin kokemuksiin ja periaatteeseen, jonka mukaan maksukyvyttömän pankin tappioista vastaavat ensisijaisesti osakkeenomistajat. Unionin yleinen

77 Valituksenalaisen tuomion 150–219 kohta.

78 Ks. edellä 101 kohta ja alaviite 77.

79 Ks. edellä alaviite 41.

80 Valituksenalaisen tuomion 159 ja 160 kohta.

81 Unionin yleinen tuomioistuin viittaa valituksenalaisen tuomion 161–164 kohdassa unionin tuomioistuimen tunnettuun kriisinjälkeiseen oikeuskäytäntöön: tuomio 19.7.2016, Kotnik ym. (C-526/14, EU:C:2016:570); tuomio 20.9.2016, Ledra Advertising ym. v. komissio ja EKP (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701); tuomio 8.11.2016, Dowling ym. (C-41/15, EU:C:2016:836) ja tuomio 25.3.2021, Balgarska Narodna Banka (C-501/18, EU:C:2021:249).

tuomioistuin katsoi erityisesti unionin tuomioistuimen tuomion Kotnik perusteella, että osakkeenomistajat vastaavat täysin sijoituksiinsa liittyvistä riskeistä, mukaan lukien pankin toimintakyvyttömyyden taloudelliset seuraukset, minkä vuoksi osakkeenomistajien omistusoikeutta ei voida katsoa loukatun. [82]

109. Valittajan väitettä, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin teki virheen soveltaessaan maksukyvyttömiä pankkeja koskevaa oikeuskäytäntöä tähän tilanteeseen, ei voida mielestäni hyväksyä. Tuomiota Kotnik ja muita unionin tuomioistuimen tuomioita, jotka koskevat yleistä etua rahoitusvakauden säilyttämiseksi, käytettiin osoittamaan, että osakkeenomistajien on kannettava riskit, joita pankin kaatumisesta aiheutuu sijoittajille. Unionin yleinen tuomioistuin osoitti kuitenkin myös, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15 ja 22 artiklassa asetetaan kriisinratkaisuneuvostolle ja komissiolle ehtoja, kun ne päättävät, toteutetaanko kriisinratkaisutoimi ja miten. Viitaten yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdan b alakohtaan unionin yleinen tuomioistuin totesi, että kriisinratkaisutoimia käytetään vain, jos muut toimenpiteet, kuten tavanomainen maksukyvyttömyysmenettely, valtiontuki tai lainat, eivät olisi erityistapauksessa käytettävissä. [83]

110. Valittaja väittää toisessa argumentissaan, että unionin yleinen tuomioistuin totesi, että omistusoikeuden rajoittaminen on perusteltua heti, kun kriisinratkaisun edellytykset täyttyvät. [84] Unionin yleinen tuomioistuin selitti kuitenkin edelleen yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 ja 21 artiklassa asetettuja lisäedellytyksiä, jotka rajoittavat kriisinratkaisuneuvoston ja komission vapautta määrittää tietyn kriisinratkaisutoimen parametrit. [85]

111. Valittajan kolmannessa ja viidennessä argumentissa arvostellaan unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se teki virheen katsoessaan, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 15 ja 22 artikla ovat oikeasuhtaisia, vaikka niissä ei tehdä eroa likviditeettiongelmista kärsivien pankkien ja maksukyvyttömien pankkien välillä käytetyn kriisinratkaisuvälineen ja osakkeenomistajien ja velkojien kohtelun osalta.

112. Yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohdassa säädettyjä kriisinratkaisun edellytyksiä koskevan analyysin perusteella ei ole mitään syytä siihen, miksi kyseisessä asetuksessa olisi pitänyt asettaa erilaiset kriisinratkaisusäännöt maksukyvyttömille pankeille ja likviditeettiongelmista kärsiville pankeille.

113. Ehdotan näin ollen, että unionin tuomioistuin hylkää seitsemännen valitusperusteen.

3. Omaisuudensuoja ja suhteellisuusperiaate Banco Popularia koskevassa kriisinratkaisumääräyksessä

114. Kahdeksannessa valitusperusteessaan valittaja väittää ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskevassa asetuksessa oletuksena on maksukyvyttömyys, joten tavanomainen maksukyvyttömyysmenettely on ainoa vaihtoehto kriisinratkaisulle, toiseksi, että se teki virheen todetessaan, että

[82] Valituksenalaisen tuomion 172–174 kohta.

[83] Valituksenalaisen tuomion 180–188 kohta.

[84] Valituksenalaisen tuomion 169 kohta.

[85] Valituksenalaisen tuomion 170, 171, 179 ja 180 kohta.

kriisinratkaisumääräykseen johtanut menettely ei ollut mielivaltainen, kun se vetosi toiseen arvostukseen, ja kolmanneksi, että se teki virheen todetessaan, että oikeudenmukaisen korvauksen puuttuminen on oikeasuhteista.

115. Ensimmäinen argumentti on jätettävä osittain tutkimatta, koska siinä ei täsmennetä, toisin kuin työjärjestyksen 169 artiklan 2 kohdassa vaaditaan, sitä osaa valituksenalaisesta tuomiosta, jossa unionin yleinen tuomioistuin totesi, että yhteistä kriisinratkaisumekanismia koskeva asetus perustuu maksukyvyttömyysolettamaan.

116. Valittaja väittää lisäksi, että unionin yleinen tuomioistuin teki virheen soveltaessaan maksukyvyttömiä pankkeja koskevaa unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä Banco Popularin tilanteeseen.[86] Näin ollen tämä väite on hylättävä samoista syistä, joita on aiemmin analysoitu seitsemännen valitusperusteen[87] osalta.

117. Toista ja kolmatta argumenttia, joiden mukaan unionin yleinen tuomioistuin teki virheen, kun se ei todennut, että kriisinratkaisumääräys oli mielivaltainen, koska se perustui toiseen arvostukseen, ja että se oli suhteeton, koska siitä puuttui oikeudenmukainen korvaus, ei voida ottaa tutkittavaksi, koska ne esitettiin ensimmäisen kerran muutoksenhakuvaiheessa.[88] Erityisesti valituksenalaisen tuomion kohdissa, joihin valittaja viittaa,[89] ei käsitellä toista arvostusta eikä kohtuullista korvausta. Unionin yleinen tuomioistuin ei itse asiassa käsitellyt näitä argumentteja ensimmäisessä oikeusasteessa.

118. Lopuksi ehdotan, että unionin tuomioistuin hylkää kahdeksannen valitusperusteen siltä osin kuin se voidaan ottaa tutkittavaksi.

VI Ratkaisuehdotus

119. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen

– velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

86 Valituksenalaisen tuomion 198–208 kohta.

87 Edellä 111 ja 112 kohta.

88 Ks. edellä alaviite 41.

89 Valituksenalaisen tuomion 466, 467, 474–476 ja 481 kohta.